

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်တတ်သူများ ခြေချုပ်နှင့် ခံဝန်အက်ဥပဒေ။

(၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၁၂။)

(၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်။)

[ပြင်ဆင် : 18.02.2015]

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အမည်။

၁။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်တတ်သူများ ခြေချုပ်နှင့်ခံဝန်အက်ဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

(၂) ပယ်ဖျက်

<ပြင်ဆင် 18.02.2015>

ခြေချုပ်အမိန့်။

၂။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် ခြေချုပ်အမိန့်ဖြင့်-

- (က) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူကို၊ အမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် နယ်မြေအတွင်း၌သာ သွားလာ နေထိုင်ရမည်ဟု ခြေချုပ်ထားနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား၊ အမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့်အချိန်၊ နေရာ၊ နည်းလမ်းများ အတိုင်း ကိုယ်တိုင်လာရောက်တိုင်ကြားရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) ထိုသူအား အပိုဒ် (က) အရ ခြေချုပ်ခြင်းနှင့် အပိုဒ် (ခ) အရ ဆင့်ဆိုခြင်းနှစ်ရပ်လုံး ပြုနိုင်သည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် ခံဝန်အမိန့်ဖြင့်- ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရန် အနည်းဆုံး ခံဝန် သူနှစ်ယောက်ဖြင့် ခံဝန်ချုပ်-ချုပ်ဆိုစေနိုင်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်တတ်သူများကို ဖမ်းဆီးခြင်း။

၃။ ။ မည်သည့် ရဲဌာန ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူအရာရှိမဆို ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံမှ အမိန့်မရဘဲနှင့် လည်းကောင်း၊ ဝါရမ်းမရှိဘဲနှင့်လည်းကောင်း၊ အောက်ပါတို့ကို ဖမ်းဆီးနိုင်သည်။

- (က) လုယက်လေ့ရှိသူဟုသော်လည်းကောင်း၊ အိမ်ဖောက်ထွင်းလေ့ရှိသူဟုသော်လည်းကောင်း၊ ခိုးဝှက် လေ့ရှိသူဟုသော်လည်းကောင်း၊ သတင်းကျော်စောသူ။
- (ခ) သူခိုး၊ သို့မဟုတ် လုယက်သူ၊ သို့မဟုတ် ဓားပြများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးလေ့ရှိသူ၊ ၎င်းတို့ကို လက်သင့်ခံလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့်ခိုးရာပါပစ္စည်း လက်ခံလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့ကို ဝှက်သိမ်းရာတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ထုခွဲရောင်းချရာတွင် သော်လည်းကောင်း ကူညီလေ့ရှိသူ။

(ဂ) လူခိုးမှု၊ သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ လူပြန်ပေးဆွဲမှု၊ ခြောက်လှန့်တောင်းယူမှု၊ လိမ်လည်မှု၊ အကျိုးဖျက် ဆီးမှုများ ကျူးလွန်လေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန် ရာ၌ အားပေးကူညီလေ့ရှိသူ။

(ဃ) မီးရထားလမ်းများ၊ လမ်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် တံတားများကို ဖျက်ဆီးဖောက်ခွဲလေ့ရှိသူ၊ သို့ တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးဖောက်ခွဲရာတွင် ကူညီလေ့ရှိသူ။

(င) လက်နက်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို စုဆောင်းလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်း ဝယ်ဖောက်ကားလေ့ရှိသူ။

(စ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုပျက်ပြားစေရေး ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ပြစ်မှုကိုကျူးလွန်လေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန်အားထုတ်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရာ၌ အားပေးကူညီလေ့ရှိသူ။

အဖမ်းခံရသူကို ၂၄ နာရီထက်ပို၍ ချုပ်မထားရခြင်း။

၄။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၃ အရ ဖမ်းဆီးခံရသူများကို ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ချမှတ်သော အမိန့်မရှိလျှင် ၂၄ နာရီ ထက်ပို၍ ချုပ်မထားရ။

(၂) အဆိုပါသူများကို ၂၄ နာရီထက်ကျော်လွန်ပြီး စုစုပေါင်း ၁၅ ရက်ထက်မပိုစေသော ရက်အပိုင်းအခြားအတွက် ချုပ်ထားခွင့်ကို ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတစ်ဦးဦးက အမိန့်ချမှတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(၃) မည်သည့် ရဲဌာန ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူအရာရှိမဆို ပုဒ်မ ၃ အရ ဖမ်းဆီးခံရသူအား၊ ဤအက်ဥပဒေ အရ၊ အရေးယူရန် တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတစ်ဦးဦးထံသို့ အစီရင်ခံစာနှင့် တကွ တင်ပို့ရမည်။

(၄) ပုဒ်မ ၃ အရ ဖမ်းဆီးခံရသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို မည်သည့်ရဲအရာရှိမျှ ကိုယ်တိုင်ခံဝန်ချုပ်နှင့်ဖြစ် စေ၊ အာမခံနှင့်ဖြစ်စေ လွှတ်ခွင့်မရှိစေရ။

(၅) (က) ဖမ်းဆီးခံရသူကို ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ ဆက်လက်ချုပ်ထားခွင့် တောင်းခံသည့်အခါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ဆက်လက်ချုပ်ထားရန် လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဟု ယူဆလျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ ယူဆ သည့်အကြောင်းများကို ရေးမှတ်ပြီး ထိုသူအား အာမခံနှင့် လွှတ်ထားနိုင်သည်။

(ခ) ဖမ်းဆီးခံရသူသည် မိန်းမဖြစ်လျှင် သို့တည်းမဟုတ် မကျန်းမာသူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အားအင်ချိနဲ့သူဖြစ်လျှင် အမှုစစ်ဆေးဆဲတွင် ၎င်းအပေါ် တရားဥပဒေအရ အရေးယူနေဆဲအတွင်း၌ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် လုံလောက်သောခံဝန်ချုပ်ဖြင့် လွှတ်ထားခွင့်ရှိသည်။

<ပြင်ဆင် 18.02.2015>

ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်လေ့ရှိသူများကို ခြေချုပ်ထားရှိရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံဝန်ချုပ်ဆိုရေး။

၅။ ။ (၁) ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကသော်လည်းကောင်း၊ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကသော်လည်း ကောင်း၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အထူးအာဏာအပ်နှင်းထားသော ပထမရာဇဝတ်တရား သူကြီးကသော်လည်းကောင်း၊ မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် ဒေသန္တရနယ်နိမိတ်အတွင်း၌ ရှိသောသူ သည်-

- (က) လုယက်လေ့ရှိသူ၊ အိမ်ဖောက်ထွင်းလေ့ရှိသူ၊ ခိုးဝှက်လေ့ရှိသူတစ်ဦးဦးဖြစ်သည်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊
 - (ခ) သူ့ခိုး၊ သို့တည်းမဟုတ် လုယက်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓားပြများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးလေ့ ရှိသူ၊ ၎င်းတို့ကို လက်သင့်ခံလေ့ရှိသူ၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံလေ့ ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့ကို ထုခွဲရောင်းချရာတွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝှက်သိမ်းရာတွင် ကူညီလေ့ရှိသူ ဖြစ်သည်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊
 - (ဂ) လူခိုးမှု၊ သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ လူပြန်ပေးဆွဲမှု၊ ခြောက်လှန့်တောင်းယူမှု၊ လိမ်လည်မှု၊ အကျိုးဖျက် ဆီးမှုများ ကျူးလွန်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရာ၌ အားပေးကူညီလေ့ရှိသူ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊
 - (ဃ) မီးရထားလမ်းများ၊ လမ်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် တံတားများကို ဖျက်ဆီးဖောက်ခွဲလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးဖောက်ခွဲရန် ကူညီလေ့ရှိသူဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊
 - (င) လက်နက်အက်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်၊ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ၊ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များကို စုဆောင်းလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားလေ့ရှိသူဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊
 - (စ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု ပျက်ပြားစေရေး ဖြစ်ပေါ်စေသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရာ၌ အားပေးကူညီလေ့ရှိသူ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊
 - (ဆ) ခြေချုပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မထားရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာနေထိုင်ခွင့်ပြုလျှင် ရပ်ရွာနေလူတစ်စုအား ဘေးဖြစ်စေလောက်အောင် အန္တရာယ်ပြုမည်ဟု စိုးရိမ်ရသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့ လွတ်လပ်စွာနေထိုင်ခွင့်ပြုလျှင် တစ်နည်းနည်းဆိုးသွမ်းရမ်းကားမည်ဟု ရပ်ရွာနေလူတစ်စုက ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့နေရသူ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊
သတင်းရလျှင် အဆိုပါရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိကသတ်မှတ်သင့်လျော်သည်ဟု ထင်မြင်သည့် တစ်နှစ်ထက်မပိုသောကာလအတွင်း ထိုသူ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်သူနှင့် ခံဝန်ချုပ်ကို ချုပ်စေဟူသော အမိန့်ထုတ်သင့်ကြောင်း အကြောင်းပြထုချေရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည့်ပြင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဆင့်ဆိုမည့်အစားသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသို့ ဆင့်ဆိုသည့်အပြင်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူအပေါ်တွင် မိမိသင့်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း သုံးနှစ်ထက်မပိုသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ခြေချုပ်အမိန့်ကို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မချမှတ်သင့်ကြောင်း၊ အကြောင်းပြထုချေရန်လည်း ထိုသူအား ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။
- တွဲဖက်ဆောင်ရွက်သည့် မှုခင်းကိစ္စများနှင့် အမှုတွဲ။
- (၂) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား ကောင်းမွန်စွာကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်ဆိုစေဟူသော အမိန့်ကို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မချမှတ်သင့်ကြောင်း၊ အကြောင်းပြထုချေရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည့်အပြင်၊ ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကိုလည်း မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မချမှတ်သင့်ကြောင်း၊

အကြောင်းပြထုချေရန် ထိုသူအားဆင့်ဆိုလျှင် ခြေချုပ်အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မှုခင်းကိစ္စကို ခံဝန်ချုပ်ချုပ်ဆိုရန် မှုခင်းကိစ္စနှင့် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်၍ အမှုတွဲတစ်ခုတည်းတွင် ရေးမှတ်နိုင်သည်။

<ပြင်ဆင် 18.02.2015>

ချမှတ်ရမည့်အမိန့်

၆။ ။ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ ၅ အရ ဆောင်ရွက်နေစဉ် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မချမှတ်သင့်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအား ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်ဆိုစေဟူသော အမိန့်ကို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မချမှတ်သင့်ကြောင်း အကြောင်းပြထုချေရမည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုသူအား ဆင့်ဆိုရန်လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိရရှိသော သတင်း၏ လိုရင်းအချက်၊ ခြေချုပ်ရမည့်ကာလအပိုင်းအခြား၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံဝန်ချုပ်ဆိုရသည့် ငွေအရေအတွက်နှင့် ထိုခံဝန်အတည်ဖြစ်မည့် ကာလအပိုင်းအခြားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ခံဝန်သူလိုလျှင် ခံဝန်သူဦးရေ ခံဝန်သူ၏ စာရိတ္တနှင့် အမျိုးအစားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဖော်ပြလျက် အမိန့်ရေးသား ချမှတ်ရမည်။

တရားရုံး၌ ရှိနေသောသူနှင့် ပတ်သက်၍ လိုက်နာရမည့်နည်းလမ်း။

၇။ ။ အဆိုပါအမိန့်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူသည် တရားရုံးတွင် ရှိနေပါက၊ အဆိုပါအမိန့်ကို ထိုသူအားဖတ်ပြရ မည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူက အလိုရှိလျှင် ထိုအမိန့်ပါ လိုရင်းအချက်ကိုထိုသူအား ရှင်းလင်းပြောပြရ မည်။

တရားရုံး၌ မရှိသောသူနှင့် ပတ်သက်၍ လိုက်နာရမည့်နည်းလမ်း။

၈။ ။ ပုဒ်မ ၅ အရ အရေးယူဆောင်ရွက်သော တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားရုံးသို့ မိမိသတင်းရရှိသောသူအား ဖမ်းရန် ဝါရမ်းကိုထုတ်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအချုပ်နှင့် ရှိနေလျှင်၊ ထိုသူအား တရားရုံးသို့ တင်ပို့ရန် ချုပ်ထားသူအရာရှိအား ညွှန်ကြားသော ဝါရမ်းကို ထုတ်ရ မည်။

ဝါရမ်းနှင့်အတူ ပါရှိရမည့် ပုဒ်မ ၆ အရ ထုတ်ဆင့်သည့် အမိန့်စာမိတ္တူ။

၉။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၈ အရ ထုတ်ဆင့်သော ဝါရမ်းနှင့်အတူ ပုဒ်မ ၆ အရ ရေးသားချမှတ်သော အမိန့်စာမိတ္တူ ကို ဝါရမ်းအတည်ပြုသော အရာရှိက အဆိုပါ ဝါရမ်းအရ အဖမ်းခံရသော သူအားပေးအပ်ရမည်။

(၂) ယင်းသို့ အဖမ်းခံရသူအား ချုပ်ထားရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် အဖမ်းခံရသူသည် မိန်းမဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မကျန်းမာသူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အင်အားချိနဲ့သူဖြစ်လျှင်၊ အကြောင်းအချက်များကို ရေးမှတ်ပြီးလျှင် ပုဒ်မ ၆ အရ ချမှတ်မည့်အမိန့်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးခံဝန်ချုပ်ကို ချုပ်ဆိုစေပြီး၊ ထိုသူအား စုံစမ်းမှုပြီးသည့်တိုင်အောင် လွှတ်ထားရမည်။

သတင်းမှန်မှန် စုံစမ်းခြင်း

၁၀။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၆ အရ ချမှတ်သော အမိန့်ကို၊ တရားရုံး၌ ရှိနေသူအား ပုဒ်မ ၇ အရ ဖတ်ပြခြင်း၊ ရှင်းလင်းပြောပြခြင်း တစ်ခုခုပြုပြီးသောအခါ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့သို့၊ ပုဒ်မ ၈ အရ ထုတ်ဆင့်သော ဝါရမ်းကို

အတည်ပြုလျက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား ခေါ်ဆောင်လာသော အခါ၌၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် သတင်းမှန်မမှန်ကို ဆက်လက်စုံစမ်း ရမည့်ပြင်၊ လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သော နောက်ထပ်သက်သေခံကို ဆက်လက်ရယူရမည်။

(၂) ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်တောင်းဆိုသော အမိန့်ဖြစ်သည့် ကိစ္စတွင် ဝါရမ်းမှုများ ၌ ကြားနာစစ်ဆေးခြင်းနှင့် သက်သေခံရေးမှတ်ခြင်းတို့အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော နည်းလမ်းအတိုင်း အဆိုပါ စုံစမ်းမှု ပြုနိုင်သမျှပြုရမည်။ သို့ရာတွင် ဤကိစ္စ၌မူကား စွဲချက်တင်ရန်မလို။

(၃) ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ စုံစမ်းမှုမပြီးပြတ်သေးမီ ကာလအတွင်းတွင် သက်ဆိုင်သူအား စုံစမ်းမှုပြီးသည့် တိုင်အောင် ချုပ်ထားရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် မိန်းမ၊ သို့တည်းမဟုတ် မကျန်းမာသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် အားအင်ချိနဲ့သူအား၊ ပုဒ်မ ၆ ပါကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်စေပြီး လွတ်ထားနိုင်သည်။

(၄) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်လေ့ရှိသူဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံဝန်မရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာ နေခွင့်ပြုလျှင်၊ ရပ်သူရပ်သားများကို ဘေးဖြစ်စေအောင် ဆိုးသွမ်းရမ်းကား၍ အန္တရာယ်ပြုတတ်သူဖြစ်သည်ဟူသောအချက်ကို ယေဘုယျအားဖြင့် ကျော်စောသတင်းရှိကြောင်း သက်သေခံဖြင့် ဤပုဒ်မအလိုမှာ ထင်ရှားစေနိုင်သည်။

(၅) စုံစမ်းလျက်ရှိသော အမှုတွင် လူနှစ်ဦးဖြစ်စေ၊ ထိုထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ ပူးပေါင်းပါရှိလျှင်၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားနည်းလမ်းကျသည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း၊ တွဲ၍သော်လည်းကောင်း၊ ခွဲ၍သော်လည်းကောင်း စုံစမ်းမှုကို ပြုနိုင်သည်။

ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်း

၁၁။ ။ အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ပြီးနောက် ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကို ချမှတ်သင့်သည်ဟု ယူဆလျှင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုသို့ ယူဆသည့်အတိုင်း အမိန့်ချမှတ်ရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင်-

(က) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအပေါ်တွင် ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်စေဟူသော အမိန့်ချမှတ်ခဲ့လျှင်၊ ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်း မပြုစေရ။

(ခ) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိချမှတ်သော အမိန့်တွင်၊ ထိုသူအား မည်သည့်နယ်မြေအတွင်း၌သာ သွားလာနေထိုင်ရမည်ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင်လာရောက်တိုင်ကြားရမည်ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်နယ်မြေအတွင်းတွင်သာ သွားလာနေထိုင်ရမည်ပြင်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း လာရောက်တိုင်ကြားရမည်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဖော်ပြရမည်။ ထိုအမိန့်သည် ဤအက်ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပြုသည့် နည်းဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်နှင့်အညီ ဖြစ်စေရမည်ပြင်၊ မည်သည့်နယ်မြေတွင် မည်သို့သော

ခြေချုပ်မျိုးဖြင့် ထားသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မည်သည့်နေရာနှင့်အချိန်တွင် မည်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် လာရောက်တိုင်ကြားရမည်ကိုလည်းကောင်း၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ သီးခြားဖော်ပြရမည်။

ထို့ပြင်-

(ဂ) မည်သည့်ခြေချုပ်အမိန့်မျှ ပုဒ်မ ၆ အရ ချမှတ်သည့်အမိန့်တွင် သီးခြားဖော်ပြထားသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက်ထက် မပိုစေရ။

ခံဝန်ပေးရန်အမိန့်။

၁၂။ ။ ထိုသို့ စုံစမ်းမှုပြုရာတွင် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက်၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ စုံစမ်း ခြင်းခံရသူအား ခံဝန်သူများနှင့် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုရန် လိုအပ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားလျှင်၊ အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် သက်သေထင်ရှားသည့်အလျောက် အမိန့်ချမှတ်ရမည်။

ခြွင်းချက်။ သို့ရာတွင်-

ပထမ။ ။ ပုဒ်မ ၆ အရ ချမှတ်သောအမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ခံဝန်သဘောနှင့် ကွဲလွဲသော၊ သို့ တည်းမဟုတ် ထိုအမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ငွေထက်ပိုသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြားထက်ပိုသော ခံဝန်ကို ပေးစေဟုမည်သူ့ကိုမျှ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမပြုရ။
ဒုတိယ။ ။ အမှု၏ အကြောင်းခြင်းရာကို ကျနစွာ ထောက်ထားလျက် ခံဝန်ငွေကို သတ်မှတ်ရမည်။ ထိုသို့ သတ်မှတ်သောငွေသည် များလွန်းစေရ။

တတိယ။ ။ ခံဝန်သူများသည် ခံဝန်ချုပ်ပါ ကိစ္စများအလို့ငှာ သင့်တော်သူများဖြစ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ “သင့်တော်သူ” ဆိုသည်မှာ၊ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်၍၊ ခံဝန်ချုပ်ကို ဖောက်ဖျက် ပါ က ဒဏ်ငွေပေးဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေရှိသည့်အပြင်၊ မိမိတာဝန်ယူထားသည့်သူ၏ သွားလာမှု ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြုအမူကို ကြီးကြပ်နိုင်စွမ်းလည်း ရှိသူကိုဆိုလိုသည်။

သတင်းပေးခြင်းခံရသူကို အရေးမယူကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခြင်း။

၁၃။ ။ အထက်ပါပုဒ်မများနှင့်အညီ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ခြေချုပ်အမိန့် ချမှတ်ရန်မလိုဟု ယူဆလျှင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ရန် မလိုကြောင်းကို အမှု တွဲတွင် ရေးမှတ်ရမည်။ အကယ်၍ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်စေဟူသော အမိန့်မချမှတ်လျှင်၊ ထိုသူအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်အတွက် သက်သက်ချုပ်ထားပါက ရာဇဝတ်တရားသူ ကြီးက ထိုသူကို အချုပ်မှလွတ်ရမည်။ ထိုသူမှာ အချုပ်နှင့်မရှိပါမူ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အရေးမယူ ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသော ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအပေါ် ချမှတ်သည့် ခြေချုပ်အမိန့်။

၁၄။ ။ (၁) မည်သူမဆို ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁၅ အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ထိုရာဇသတ်ကြီးအခန်း ၁၂၊ သို့တည်းမဟုတ် အခန်း ၁၆ ရှိ ပုဒ်မ ၃၆၄ မှ ၃၆၈ ထိပုဒ်မတစ်ခု အရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခန်း ၁၇ အရ၊ သုံးနှစ်ထိဖြစ်စေ၊ ထိုထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်တစ်မျိုးမျိုး ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ တရားရုံး၏

ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသောသူကို ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ထိုသို့ စီရင်ချမှတ် သည့် ပြစ်ဒဏ်ခံပြီးသည့် နေ့ရက်မှစ၍၊ သုံးနှစ်ထက်မပိုသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက်၊ ထိုသူအပေါ် တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၆ အရဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရခဲ့ပြီးနောက်၊ နောက်တစ်ဖန် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၆ အရဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရပြန်လျှင် တရားရုံးသည် သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၇ အရ အရေးယူမည့်အစား၊ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၁ အရဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံခဲ့ရပြီးနောက်၊ နောက်တစ်ဖန် ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၁ အရဖြစ်စေ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရပြန်လျှင် တရားရုံးသည် သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုသူအပေါ်တွင် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချမှတ်သည့် အခါတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၁-က အရ အရေးယူမည့်အစား၊ ခြေချုပ်အမိန့် ချမှတ်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ထိုသို့ စီရင်ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ခံရပြီးသည့်နေ့ရက်မှစ၍ တစ်နှစ် ထက်မပိုသည့် ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

- (၂) အယူခံတွင်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားနည်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ ပြစ်မှုထင်ရှားစီ ရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လျှင်၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) တွင် ပါရှိသည့် အမိန့်မှာ ပျက်ပြယ်စေရမည်။
- (၃) အယူခံဝင်ရာတွင်၊ အယူခံတရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ အောက်ရုံးက ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်သည့်ကိစ္စတွင် ထိုအမိန့်အစား၊ သုံးနှစ်ထိ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်ကြီး အခန်း ၁၇ အရ သုံးနှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးနှစ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှုအတွက်နှင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၇ အရသော်လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲအက်ဥပ ဒေပုဒ်မ ၃၁-က အရသော်လည်းကောင်း၊ အောက်ရုံးက ချမှတ်သည့်အမိန့် ဖြစ်သည့် ကိစ္စတွင် ထိုအမိန့်အတိုင်း တစ်နှစ်အထိ ခြေချုပ်အမိန့် ချမှတ်နိုင်သည်။
- သို့ရာတွင် အယူခံတရားရုံးသည် အောက်ရုံးက ချမှတ်သည့်အမိန့်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြားထက်ပို၍ ခြေချုပ်အမိန့်ကို မချမှတ်စေရ။
- ခြေချုပ်ထားရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံဝန်တောင်းဆိုသည့် ကာလအပိုင်းအခြား အစပြုခြင်း။
- ၁၅။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၁၁ အရ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ ခံဝန် တောင်းဆိုသည့် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည်၊ အမိန့်ချမှတ်သည့်အခါတွင်၊ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရ သူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်ခံနေရသူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသို့ ခြေချုပ်ထားရမည့် ကာလအပိုင်းအ ခြားသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့တောင်းဆိုသည့် ခံဝန်ကာလအပိုင်းအခြားသည်၊ ထိုသို့ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကုန်ဆုံးသည့် အချိန်မှ အစပြုစေရမည်။
- (၂) အခြားအမှုများတွင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက လုံလောက်သောအကြောင်းကြောင့် နောက်ကျသော နေ့ရက်ကို သတ်မှတ်ခြင်းမပြုလျှင်၊ အဆိုပါကာလအပိုင်းအခြားသည် အဆိုပါအမိန့်ကို ချမှတ်သည့်နေ့ ရက်မှ အစပြုရမည်။

ခံဝန်တွင်ပါရှိရမည့် အချက်များ။

၁၆။ ။ သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူအား ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်ဆိုရန် အမိန့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ချမှတ်ခဲ့သော်၊ ထောင် ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်း၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီခြင်းတစ်ခုခုကို မည်သည့်အရပ်တွင်မဆို ပြုစေကာမူ၊ ခြေချုပ်အမိန့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုခံ ဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်မည်၏။

ခံဝန်သူများကို ပယ်နိုင်ခွင့်အာဏာ။

၁၇။ ။ (၁) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ ၁၂ အရ ဖြစ်သော ခံဝန်သူကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်နိုင် သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ မိမိကသော်လည်းကောင်း၊ ယခင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကသော် လည်းကောင်း၊ လက်ခံပြီးဖြစ်သော မည်သည့်ခံဝန်သူကိုမဆို ခံဝန်ကိစ္စအလို့ငှာ မသင့်တော်သူဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ခံဝန်သူအဖြစ်မှ ပယ်နိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါခံဝန်သူကို လက်ခံရန် ထိုသို့ ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုမီ၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါလက်ခံပြီးဖြစ်သော ခံဝန်သူကို ထိုသို့ မပယ်မီ၊ အဆိုပါ ခံဝန်သူသည် သင့်တော်သူဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်ကို ကျမ်းသစ္စာဆိုစေ၍ စုံစမ်းမှုကို အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိကိုယ်တိုင်ပြုရ မည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့စုံစမ်းမှုကို မိမိလက်အောက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတစ်ဦးဦးအား ပြုစေ၍ ထိုစုံစမ်းမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော အစီရင်ခံစာကို တင်သွင်းစေရမည်။

(၂) စုံစမ်းမှုကို မပြုမီ၊ အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ခံဝန်သူသို့လည်းကောင်း၊ ထိုခံဝန်သူကို တင်သွင်းသော သူသို့လည်းကောင်း၊ အချိန်မီနို့တစ်စာပေးရမည့်ပြင်၊ ထိုသို့ စုံစမ်းမှုကို ပြုရာတွင် မိမိရှေ့ တွင်တင်ပြသော သက်သေခံလိုရင်းအချက်ကို ရေးမှတ်ရမည်။

(၃) ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့တွင် တင်ပြသော သက်သေခံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့တွင် တင်ပြသော သက်သေခံနှင့်တကွ၊ (အစီရင်ခံစာရှိလျှင်) ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အစီရင်ခံစာတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စဉ်းစားပြီးနောက် ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အဆိုပါ ခံဝန်သူသည် ခံဝန်ကိစ္စအလို့ငှာ သင့်တော်သူမဟုတ်ဟု ယူဆကျေနပ်လျှင် အဆိုပါ ခံဝန်သူကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်သည်ဟူသော၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံပြီးဖြစ်သော ခံဝန်သူအား ပယ်သည်ဟူသော အမိန့်ကိုချမှတ်ရမည်။ ထိုသို့ အမိန့်ချမှတ်သည့် အကြောင်းပြချက်များကို ရေးမှတ်ရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ယခင်လက်ခံပြီးဖြစ်သော ခံဝန်သူအား ပယ်သောအမိန့်ကို မချမှတ်မီ၊ ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိသင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ခံဝန်သူက တာဝန်ယူထားသောသူ အား မိမိ၏ ရှေ့သို့လာရောက်စေရန် သမ္မာန်စာထုတ်ဆင့်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအား မိမိ၏ ရှေ့သို့ ခေါ်ဆောင်လာစေရန် ဝါရမ်းထုတ်ဆင့်ရမည်။

ခံဝန်မပေး ပျက်ကွက်သဖြင့် ထောင်ဒဏ်ပေးခြင်း။

၁၈။ ။ (၁) ပုဒ်မ ၁၂ အရ ခံဝန်ပေးရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည် ခံဝန်ပေးရမည့်ကာလ အပိုင်းအခြား အစပြုသော နေ့ရက်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုနေ့ရက်မတိုင်မီသော်လည်းကောင်း၊ ခံဝန်မပေး လျှင်၊ ထိုသူကို ဤမှနှောင်အဖို့တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ကိစ္စမျိုးမှာမှတစ်ပါး ထောင်သို့ပို့ရမည်။ အကယ်၍ ထောင်၍ ချုပ်ထားပြီးဖြစ်ပါက၊ အဆိုပါကာလအပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးသည့်တိုင်အောင်သော်လည်း ကောင်း၊ ထိုကာလအပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် ခံဝန်ပေးစေဟု အမိန့်ချမှတ်သော တရားရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံသို့ဖြစ်စေ၊ ထိုသူက ခံဝန်ပေးသည့်အချိန်ထိသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူကို ထောင်ချုပ်၌ ထားရမည်။

စက်ရှင်တရားရုံးသို့ မည်သည့်အခါတွင် အမှုတွဲများတင်ပို့ရန်။

(၂) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တစ်နှစ်ထက်ပိုသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ခံဝန်ပေးစေဟု ဆိုခဲ့သောသူအား အမိန့်ချမှတ်သောအခါ၌ ထိုခံဝန်ကိုမပေးလျှင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် စက်ရှင်တရားရုံးက အမိန့်မချမှတ်မီကာလအတွင်း၌ ထိုသူကို ထောင်ချုပ်၌ထားစေဟု ညွှန်ကြားသည့် ဝါရမ်းကို ထုတ်ဆင့်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိုအမှုကို စက်ရှင်တရားရုံးသို့ အခွင့်သင့်သည့်အလျောက် လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ တင်ပို့ရမည်။

(၃) စက်ရှင်တရားရုံးသည် ထိုအမှုတွဲများကို စစ်ဆေး၍ မိမိလိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သော အကြောင်းအချက်များကို သို့တည်းမဟုတ် သက်သေခံကို အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံမှ ထပ်မံတောင်းယူပြီးနောက်၊ မိမိသင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ခံဝန်မပေးပျက်ကွက်သည့်အတွက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူကို ထောင်၌ချုပ်ထားရန် ကာလအပိုင်းအခြား သတ်မှတ်ထားရှိခဲ့သော် ထိုကာလအပိုင်းအခြားသည် တစ်နှစ်ထက်မပိုစေရ။

(၄) နှစ်ဦးအနက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုထက်ပိုသောသူများအနက် တစ်ဦးဦးအတွက်၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ စက်ရှင်တရားသူကြီးထံသို့ တစ်ခုတည်းသော အမှုတွဲကို ဆုံးဖြတ်ရန်တင်ပို့သည့် ကိစ္စ၌၊ အဆိုပါနှစ်ဦးထံမှ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါတို့ထက်ပိုသော သူတို့ထံမှ အဆိုပါအမှုတွဲကို ဆောင်ရွက်နေဆဲအတွင်းတွင်၊ ခံဝန်တောင်းဆိုထားလျှင်၊ ထိုသို့တင်ပို့ခြင်း၌ ခံဝန်တောင်းဆိုခြင်းခံရသော အဆိုပါ အခြားသူတစ်ဦးဦး၏ အမှုကိစ္စလည်း ပါဝင်စေရမည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ပုဒ်မခွဲ (၂) နှင့် (၃) တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အဆိုပါ အခြားသူတို့၏ အမှုကိစ္စနှင့်လည်း သက်ဆိုင်စေရမည်။ သို့ရာတွင် ဆိုခဲ့သောသူအား ထောင်၌ချုပ်ထားနိုင်သော ကာလအပိုင်းအခြား သတ်မှတ်ထားရှိလျှင် ထိုကာလအပိုင်းအခြားသည် ခံဝန်ပေးစေဟု ထိုသူအား အမိန့်ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သော ကာလအပိုင်းအခြားထက် မပိုစေရ။

(၅) စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် မိမိထံသို့ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရသော်လည်းကောင်း၊ (၄) အရ သော်လည်း ကောင်း၊ တင်ပို့သောအမှုတို့ကို ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီးထံသို့ဖြစ်စေ၊ လက်ထောက်စက်ရှင်တရား သူကြီးထံသို့ဖြစ်စေ၊ မိမိသဘောအတိုင်း လွှဲပြောင်းပေးပို့နိုင်သည်။ ထိုအခါ အဆိုပါ ရာဘက်စက်ရှင်တရား သူကြီးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ လက်ထောက်စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် ထိုအမှုနှင့်စပ်လျဉ်း ၍၊ ဤပုဒ်မအရ စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ အာဏာများကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(၆) ခံဝန်ကို ထောင်ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူအရာရှိအားပေးလျှင်၊ ထိုအရာရှိသည် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သော တရားရုံးသို့ သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသို့သော်လည်းကောင်း၊ ထိုကိစ္စကို ချက်ချင်းဆုံး ဖြတ်ရန် တင်ပို့လျက်၊ အဆိုပါတရားရုံး၏၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို စောင့်ဆိုင်းရမည်။

(၇) ကောင်းမွန်စွာကျင့်ကြံနေထိုင်ပါမည်ဟူသော ခံဝန်ကိုမပေး ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ခံရမည်ဖြစ်သောထောင်ဒဏ်သည် အလုပ်ကြမ်းထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေရမည်။

<ပြင်ဆင် 18.02.2015>

ခံဝန်မပေး၊ ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ခံရသူတို့ကို လွှတ်နိုင်ခွင့်အာဏာ။

၁၉။ ။ (၁) ဤဥပဒေအရ ခံဝန်မပေး ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ခံရသူအား သက်ဆိုင်ရာလူစု ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားလူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုဖြစ်စေ၊ ဘေးမဖြစ်စေဘဲ လွှတ်နိုင်သည်ဟု ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ထင်မြင်လျှင်၊ ထိုသူကို လွှတ်ရန် အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် အမိန့်ချမှတ်နိုင် သည်။

(၂) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူက ဤအက်ဥပဒေအရ ခံဝန်မပေးပျက်ကွက်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ခံ ရသောအခါ၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် (မိမိထက်ကြီးမြင့်သော တရားရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်မ ဟုတ်လျှင်) ခံဝန်ငွေကိုဖြစ်စေ၊ ခံဝန်သူဦးရေကိုဖြစ်စေ၊ ခံဝန်နှင့် နေရန်တောင်းဆိုသောအချိန်ကာလကို ဖြစ်စေ၊ လျှော့သောအမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

(၃) ထိုသူအား စည်းကမ်းချက်များမထားဘဲသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူလက်ခံသည့် စည်းကမ်းချက် များထား၍ သော်လည်းကောင်း လွှတ်ရန် ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ ချမှတ်သောအမိန့်ဖြင့် ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ချမှတ်သော စည်းကမ်းချက်များသည် ထိုသူ ခံဝန်တောင်းဆိုသည့်ကာလ အပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးသောအခါ ပျက်ပြယ်စေရမည်။

(၄) စည်းကမ်းချက်နှင့် လွှတ်ခြင်းအတွက်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(၅) လွှတ်စေအမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့သော ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးကသော်လည်းကောင်း၊ ထိုခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ရာထူးတွင် ဆက်ခံဆောင်ရွက်သူကသော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ သူကို လွှတ်ရာ တွင် သတ်မှတ်ထားခဲ့သည့် စည်းကမ်းချက်ကို မလိုက်နာဟုထင်မြင်လျှင် ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီး သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးဆက်ခံဆောင်ရွက်သူသည် လွှတ်စေအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။

(၆) စည်းကမ်းချက်နှင့်လွှတ်သောအမိန့်ကို ပုဒ်မခွဲ (၅) အရ ပယ်ဖျက်ပြီးသောအခါ၊ ထိုသူကို မည်သည့် ရဲအရာရှိကမဆို ဝါရမ်းမရှိဘဲ ဖမ်းနိုင်၍၊ ဖမ်းပြီးသည့်နောက် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့သို့ တင်ပို့ရမည်။

ထိုအခါ ထိုသူအား ပဋ္ဌမဦးစွာ ထောင်ပို့သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားရန် အမိန့်ချမှတ်သည့် ကာလအပိုင်းအခြားအနက်၊ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက်၊ မူလအမိန့်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ထိုသူက ခံဝန်မပေးလျှင်၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုသူကို အဆိုပါကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် ထောင်ဒဏ်ကျခံရန် ရမန်ဖြင့်ပို့နိုင်သည်။ (အဆိုပါ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားသည်၊ လွှတ်လိုက်စဉ်က ထားရှိသော စည်းကမ်းချက်ကို

ဖောက်ဖျက်သောနေ့ရက်နှင့်၊ စည်းကမ်းနှင့် လွတ်ခြင်းမရှိခဲ့သော လွတ်ခွင့်ရထိုက်သည့် နေ့ရက်တို့အတွင်းရှိ ကာလအပိုင်းအခြားနှင့်ညီမျှသော ကာလအပိုင်းအခြားဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။)

ဤပုဒ်မအရ ထောင်သို့ ရမန်ဖြင့် ပို့ခြင်းခံရသူက၊ အဆိုပါ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် မူလအမိန့်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ၊ မူလအမိန့်ချမှတ်သော တရားရုံးသို့ ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသို့ဖြစ်စေ၊ ထိုတရားရုံးကို လက်ခံဆောင်ရွက်သော တရားရုံးသို့ ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ရာထူးဆက်ခံဆောင်ရွက်သူသို့ဖြစ်စေ၊ ခံဝန်ပေးလျှင်၊ မည်သည့်အခါ၌မဆို ပုဒ်မ ၁၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ထိုသူကိုလွှတ်ရမည်။

ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ချုပ်ဆိုသည့် ခံဝန်ကိုပယ်ဖျက်နိုင်သော ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အာဏာ။

၂၀။ ။ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်များကို ရေးမှတ်ထားပြီးလျှင် မိမိခရိုင်အတွင်း မိမိထက်မကြီးမြင့်သောတရားရုံး၏ အမိန့်ဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေး အတွက် ဤအက်ဥပဒေအရ ချုပ်ဆိုသည့် ခံဝန်ကို မည်သည့်အခါ၌မဆို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။

ခံဝန်သူတို့ကို တာဝန်မှလွတ်ခြင်း။

၂၁။ ။ (၁) အခြားသူကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်သူသည်၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံသို့ဖြစ်စေ၊ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံသို့ဖြစ်စေ၊ ပဌမတန်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံသို့ ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ဒေသန္တရနယ်နိမိတ်အတွင်း ဤအက်ဥပဒေအရ ချုပ်ဆိုသော ခံဝန်ကို ပယ်ဖျက်စေရန်၊ မည်သည့်အခါ၌မဆို၊ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

(၂) ထိုသို့ လျှောက်ထားသောအခါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ခံဝန်သူက တာဝန်ခံသောသူအား မိမိရှေ့သို့ လာရောက်စေရန် သမ္မာန်စာကိုဖြစ်စေ၊ ခေါ်ဆောင်လာစေရန် ဝါရမ်းကိုဖြစ်စေ၊ မိမိက သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ထုတ်ဆင့်ရမည်။

ခံဝန်၏ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ခံဝန်။

၂၂။ ။ ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (၃) ပါ ခြွင်းချက်အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရဖြစ်စေ၊ ခေါ်ဆောင်လာစေရန် ဝါ ရမ်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လာရောက်စေရန် သမ္မာန်စာထုတ်ဆင့်ခြင်းခံရသူသည်၊ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရှေ့သို့ လာရောက်သောအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူကို ခေါ်ဆောင်လာသောအခါ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုသူ ချုပ်ဆိုခဲ့သော ခံဝန်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်။ ထို့ပြင် ခံဝန်၏ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် မူလခံဝန်နှင့် တစ်မျိုးတစ်စားတည်းဖြစ်သော ခံဝန်အသစ်ပေးရန် ထိုသူအား အမိန့်ချမှတ်ရမည်။ အဆိုပါ အမိန့်သည် ပုဒ်မ ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈ နှင့် ၁၉ တို့ ကိစ္စအလို့ငှာ၊ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ချမှတ်သော အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေအတွင်း ဝမ်းစာရှာမှီးရေး။

၂၃။ ။ (၁) ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည့် တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက တစ်ဦး တစ်ယောက်သောသူသည်၊ ခြေချုပ်ထားရာ နယ်မြေအတွင်း ၎င်း၏ဝမ်းစာကို လုံလောက်စွာရှာမှီးနိုင် မည်ဟု ယုံကြည်ကျေနပ်ခြင်းမရှိလျှင် ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကို မချမှတ်ရ။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် အဆိုပါအမိန့်ကို မချမှတ်မီ တရားရုံးသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ခြေချုပ်ထားရန် ရည်ရွယ်သော နယ်မြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ထိုသူ၏ ကန့်ကွက်ချက်ကို ရေးမှတ်၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေအရ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူတစ်ဦးတစ်ယောက်က၊ မိမိတို့ ခြေချုပ်ထားရာ နယ်မြေအတွင်း မိမိ၏ ဝမ်းစာကို လုံလောက်စွာ မရှာမှီးနိုင်ဟု အမိန့်ချမှတ်သည့်တရားရုံးအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးအားသော်လည်းကောင်း၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးအားသော် လည်းကောင်း၊ မည်သည့်အခါမဆို ယုံကြည်ကျေနပ်အောင် ပြုလျှင်၊ တရားရုံးသည် သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ထိုသူအား ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေကို ပြောင်းလဲရမည်။

ခြေချုပ်ထားရာ နယ်မြေကို ပြောင်းလဲနိုင်ခွင့်အာဏာ။

၂၄။ ။ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ဤအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် ခြေချုပ်အမိန့်ဖြင့်၊ တစ်ဦးတစ် ယောက်သောသူအား ခြေချုပ်ထားရာ နယ်မြေကို မည်သည့်အခါမဆို ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ထိုသူအား မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ထိုသို့ နယ်မြေပြောင်းလဲသင့် ကြောင်း အကြောင်းပြထုချေခွင့် ပေးရမည်။

ခြေချုပ်အမိန့် ရုပ်သိမ်းနိုင်သည့် အာဏာ။

၂၅။ ။ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ခရိုင်အတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရ မည်သည့်တရားရုံးက မဆို ချမှတ်သည့် ခြေချုပ်အမိန့်ကို ရုပ်သိမ်းရန် လုံလောက်သောအကြောင်းရှိလျှင်၊ ထိုအကြောင်းများ ရေးမှတ်၍ မည်သည့်အခါမဆို ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။

ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်အစား၊ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည့် အာဏာ။

၂၆။ ။ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုစေဟူသော အမိန့်ကို၊ ဤအက်ဥပဒေ အာဏာမတည်မီဖြစ်စေ၊ အာဏာတည်ပြီးနောက်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးတစ်ခုခုက၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအပေါ်တွင် ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်ခဲ့လျှင်၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုခံဝန်ချုပ်ကာလ၊ အပိုင်းအခြား မကုန်ဆုံးမီ မည်သည့်အခါမဆို၊ ထိုအမိန့်အစား ခြေချုပ်အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင်-

(က) ခြေချုပ်အမိန့်ကာလအပိုင်းအခြားသည်၊ မကုန်ဆုံးသေးသော ခံဝန်ချုပ်ကာလ အပိုင်းအခြားထက် မပိုစေရ၊ ထို့ပြင်-

(ခ) ဤပုဒ်မအရ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူအပေါ်တွင် မည်သည့် ခြေချုပ်အမိန့်ကိုမျှ၊ ထိုသူအား

မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် အဆိုပါ အမိန့်မချမှတ်သင့်ကြောင်း အကြောင်းပြထုချေခွင့် မပေးဘဲ မချမှတ်စေရ။

အယူခံခြင်း

၂၇။ ။ (၁) မည်သူမဆို၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးမှတစ်ပါး အခြားတရားသူကြီးတစ်ဦးဦး၏ ခြေချုပ် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရလျှင်၊ ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်။

(၂) ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ ၅ အရ ကိုယ်တိုင်အရေးယူသည့်ကိစ္စတွင် ၎င်းအမိန့်ကို ပယ် ဖျက်ရန် စက်ရှင်တရားသူကြီးထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်။

သတ်မှတ်ထားသော နယ်မြေနှင့် နယ်နိမိတ် ပြင်ပတွင် တွေ့ရှိသူကိုလည်းကောင်း၊ လာရောက်တိုင်ကြားရန် ပျက်ကွက်သူကိုလည်းကောင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း။

၂၈။ ။ ဤအက်ဥပဒေအရ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူကို၊ ၎င်းအား ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေပြင်ပရှိ တစ်နေရာတွင်၊ ဤအက်ဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ခွင့်ပြုလက်မှတ်မပါဘဲ၊ တွေ့ရှိခဲ့လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်း၏ ခွင့်ပြုလက်မှတ်ပါ စည်းကမ်းချက်အရ ခွင့်မပြုသည့်အချိန်၊ သို့တည်းမဟုတ် နေရာတွင်တွေ့ရှိခဲ့လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါနည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထား သည့်အချိန်၊ နေရာနည်းလမ်းအတိုင်း ကိုယ်တိုင်လာရောက်တိုင်ကြားခြင်းမပြုဘဲ ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင်၊ ထို သူအား ရဲအရာရှိ တစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာအက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသည့် ရွာသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဒီမိုကရေစီ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေးအက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသည့် ကျေးရွာကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေးလက်ရဲအမှုထမ်းတစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း၊ မြို့များအက်ဥ ပဒေအရ ခန့်ထားသောသူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဒီမိုကရေစီ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသည့် မြို့မကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့တည်းမဟုတ် အကွက်အုပ်တစ်ဦးဦးက သော်လည်းကောင်း ဝါရမ်းမပါဘဲ ဖမ်းဆီးနိုင်သည်။

နည်းဥပဒေများ ပြုနိုင်သည့် အာဏာ။

၂၉။ ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ အောက်ပါကိစ္စများအတွက် စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရန် နည်းဥပဒေများ ပြုနိုင် သည်-

- (က) ဤအက်ဥပဒေအရ သူတစ်ဦးဦးအား ခြေချုပ်ထားနိုင်သည့် နယ်မြေနှင့် ထိုသူလိုက်နာရမည့် ခြေချုပ်မျိုး သတ်မှတ်ရန်၊
- (ခ) ဤအက်ဥပဒေအရ ကိုယ်တိုင်လာရောက်တိုင်ကြားရမည်ဟူသောအမိန့်နှင့် သက်ဆိုင်သူက မည်သူထံသို့ မည်သည့်အချိန်နှင့် နေရာတွင်၊ မည်သည့်နည်းလမ်းအတိုင်း ကိုယ်တိုင်လာရောက်တိုင်ကြားရန်၊
- (ဂ) သက်ဆိုင်သူအား၊ ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေမှ ထွက်ခွာသွားခွင့်ပြုသော ခွင့်ပြုလက်မှတ်များ ထုတ်ပေးရန်၊ ထို့ပြင်
- (ဃ) အောက်ပါအချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆိုပါ ခွင့်ပြုလက်မှတ်တစ်ခုခုတွင် ထည့်သွင်းရန် စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်ရန်-
 - (၁) ခွင့်ပြုလက်မှတ်ရသူ သွားလာခွင့်ရသောနေရာများ၊ သို့တည်းမဟုတ် သွားလာခွင့်မရသော နေရာများ။
 - (၂) ခွင့်ပြုလက်မှတ် ရရှိသူက အခါအားလျော်စွာ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်တိုင်ကြားရမည့်သူများ။
 - (၃) ခွင့်ပြုလက်မှတ်ရသူအား၊ ခြေချုပ်ထားရာ နယ်မြေမှအပ၊ အခြားနေရာတွင် သွားလာနေထိုင်ခွင့်ပြုသည့် ကာလအပိုင်းအခြား။

ပြစ်ဒဏ်များ

၃၀။ ။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူ မည်သူမဆို၊ ထိုအမိန့်ကိုဖြစ်စေ၊ ဤအက် ဥပဒေအရ ပြုသော နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ခွင့်ပြုလက်မှတ်ပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ခုခု ကိုဖြစ်စေ၊ ဖောက်ဖျက်ခဲ့လျှင်၊ ပဌမတန်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ရှေ့တွင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရ ကာလ-

(က) ပထမအကြိမ်ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင်၊ တစ်နှစ်ထိထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ၊ စီရင်ခြင်းခံရမည်၊

(ခ) ဒုတိယအကြိမ် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရမည်၊ ထို့ပြင်

(ဂ) နောက်မည်သည့်အကြိမ်မဆို ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင်၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ်စီရင်ခြင်း ခံရမည်။

ထောင်ဒဏ်ကာလအပိုင်းအခြားကို ရေတွက်ရာ၌ ခြေချုပ်အမိန့်ကာလ အပိုင်းအခြားကို ထည့်သွင်းရေ တွက်ခြင်း မပြုစေရ။

(၂) ခြေချုပ်အမိန့်အတည်ဖြစ်ရမည့် ကာလအပိုင်းအခြားကို ရေတွက်ရာ၌၊ ပုဒ်မခွဲ (၁) အရ ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်အတိုင်း ကျခံရသော ထောင်ဒဏ်ကာလအပိုင်းအခြားကို ထည့်သွင်းရေတွက်ခြင်း မပြုစေရ။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ သက်ဆိုင်ခြင်း။

၃၁။ ။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးကို ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ ဤအက်ဥပဒေတွင် သီးခြားပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ကိစ္စများမှတစ်ပါး အခြားသော ကိစ္စများနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ခြေချုပ်အက်ဥပဒေ ရုပ်သိမ်းခြင်း။

၃၂။ ။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ခြေချုပ်အက်ဥပဒေကို ဤအက်ဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ၊ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

ဦးဝင်းမောင်၊
နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၂၂ ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၁၂ ရက်။
(၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်။)

အမိန့်အရ၊
သာထက်၊
နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အတွင်းဝန်။